

skønt det blev gjort med stor Dygtighed fra Landbrugets Side, ser man dog dette sørgelige, at Ejendomspriserne ere gaaede ned i en betænkelig Grad, idet Ejendomme, der i 70'erne bleve betalte med 8,000 Kr. pr. Td. Hartkorn; nu betales med 4,000 Kr. pr. Td. Hartkorn. Naar man ser dette, forekommer det mig, at der er god og rimelig Grund til at foretage en Forandring med Hensyn til Tienden.

Med Hensyn til de Krav, som dette Forslag stiller til Statskassen, skal jeg til-lade mig at sige, at jeg mener, at man kan stille Krav til Statskassen, thi det er jo en ubestridelig Kendsgerning, at det er Statsmagten, der har ordnet disse Forhold, som de nu ere. Det er, som det allerede er blevet udtalt, en Afgift, der er bleven lagt paa Bondejorden, medens der er en stor Del af den danske Befolkning, der ikke bærer denne Byrde. Naar Statsmagten i sin Tid har været med til at træffe denne Ordning, er det ogsaa dens Pligt nu at træde støttende til, saa at man kan komme ind under andre Forhold, der kunne siges at være taalelige for dem, der eje Bondejord. Det der kræves fra Landbrugets Side, er egentlig ikke andet end dette, at man skal bære Skattebyrden ligeligt i Forhold til den Skatteevne, man har. Det er paa dette Omraade, som det er paa andre Skatteloves Omraade, som vi have til Forhandling i disse Aar, og at Tiendebyrden er tung, fremgaar deraf, at man betaler i Tiendeskatt pr. Td. Hartkorn 21 Kr., hvorimod Gammelskatt og Land- og Ligningsskatt beløbe sig til godt 17 Kr. pr. Td. Hartkorn. Det har været tilfredsstillende i Dag at høre en Del Udtalelser, som have været venligsindede over for dette Forslag, og det er ogsaa mit Haab, at der gennem Udvalg vil kunne opnaas et Resultat. Kravene ude i Landet om, at faa en Ordning baade med Hensyn til Tiendeafløsning og med Hensyn til de andre Hartkornsskatter blive stærkere Aar for Aar, og det er ikke længere nu saaledes, at det er Venstre, der kommer med disse Krav til Statskassen, nej, det er ogsaa Højre. Her kan jeg godt sige til det meget ærede 6te Medlem for 6te Kreds (Ahlefeldt-Laurvig), at Landmændene allerede have begyndt at finde hverandre i Enigheden om at komme med Fordringen om at faa disse Spørgsmaal løste, og jo længere Tid der gaar, desto stærkere ville disse Krav ogsaa komme frem, og den Dag maa komme, da Statsmagten vil aabne Øret for og imødekomme disse rimelige

Krav. Jeg vil paa det varmeste anbefale det foreliggende Forslag, idet jeg tror, det i alle Maader vil være i Stand til at løse det Spørgsmaal paa en Maade, som kunde være tilfredsstillende for dem, der hidtil have baaret disse store Byrder.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Stühr): Naar jeg har taget Ordet under denne Forhandling, uagtet jeg ikke tog Ordet under Forhandlingerne i Folketinget, saa er Grunden dels den, at der, saaledes som Sagen stod i Folketinget, ikke var Anledning til at komme ind paa en nærmere Forhandling om enkelte Spørgsmaal, medens der her, hvor der er Tale om, at Sagen skal henvises til et Udvalg, selvfølgelig er Anledning for mig som Minister for Kirkevæsenet til at udtale mig om denne Sag. Men der er tillige en anden Grund. Der fremkom under Forhandlingerne i Folketinget forskellige Udtalelser om Tiendens Oprindelse, om den Uretfærdighed, som Tienden skulde være o. s. v., Udtalelser, som vare af den Beskaffenhed, at jeg ikke kunde forlige dem med min Opfattelse af den Sag. Men jeg ønskede ikke at tage Ordet, før end jeg havde faaet Lejlighed til at forvisse mig om, at min Opfattelse var rigtig. Jeg har derfor undersøgt Sagen og raadført mig med Professoren i dansk Historie ved Universitetet og hos ham faaet fuldstændig Bekræftelse paa min Opfattelse af Sagen. Og min Opfattelse af Sagen er da den samme som den, det ærede 4de kongevalgte Medlem (Steffensen) udtalte i sit Foredrag i Dag, at man ikke med Rette kan tale om en Uretfærdighed, hvad denne Sag angaar. Der er et fransk Ord, der siger, at Historie er en Fabel, som man er kommen overens om, og har man beskæftiget sig med historiske Kildeundersøgelser, kommer man til det Resultat, at dette virkelig gælder, særlig for den ældre Historie, paa overmaade mange Punkter. Det gælder da ogsaa for vort Fædrelands ældre Historie. Det vil være de Herrer bekendt, at vi i vor Barndom lærte, at Gorm den Gamle havde samlet Danmarks Rige, medens alle, der forstaa sig paa den Sag, ere enige om, at Danmarks Rige har bestaaet som samlet Rige langt tidligere, maaske endog i 2,000 Aar før Gorm den Gamle. Og som det forholder sig med denne Fortælling, som til Dels endnu gaar igen i vore Lærebøger, saaledes forholder det sig ogsaa med de Fortællinger, som almindelig findes i vore Lærebøger i Fædrelandshistorie om Tiendens Oprindelse, og